

стана основател на българския религиозен периодичен печат. Въ 1866 г. той преведе и издаде въ Цариградъ безподобната алегория на Джонъ Бжнънъ „Пътешественикът“ частъ I. Втората частъ на „Пътешественика“ биде преведена отъ пръ Д-ръ Ст. Томовъ и издадена отъ методистската мисия въ Русе въ 1886 г. Сжщиятъ пастиръ е превелъ отъ английски и други нѣколко книги, издадени отъ методистската мисия. Отъ тѣхъ по-главнитѣ сж: „Живота на Джонъ Уесли“ отъ М. Лелиевъръ, издадена въ 1884 г., „Живота на Ис. Христа“ отъ Я. Стакеръ — въ 1890 г., „Живота на ап. Павла“ отъ сжщия авторъ — въ 1892 г. „Огнениятъ езикъ“ отъ Улиямъ Артжъръ — въ 1908 г.

Въ 1892 г. Методистската мисия почна да издава месечно списание „Християнски свѣтъ“ подъ редактирането на тогавашния надзирател на мисията Д-ръ Дейвисъ. Въпоследствие пръ Д-ръ Ст. Томовъ редактира това списание осемнадесетъ години. По липса на срѣдства то престана да се издава въ 1925 г.*)

Нека кажа тукъ нѣколко думи и за първия преводъ на Библията на български, извършенъ отъ американскитѣ мисионери Д-ръ Ригсъ и Д-ръ Лонгъ, подпомогнати отъ П. Р. Славейковъ и Христоуль К. Сичановъ. Голѣма е заслугата по това крупно дѣло на двамата мисионери. Библията е отпечатана въ Цариградъ въ 1871 г. Значи за 54 години извършениятъ отъ американскитѣ мисионери преводъ на Библията, издаденъ отъ Британското чуждестранно дружество е билъ четенъ и изучаванъ отъ владици, архимандрити и свещеници въ православната църква.

Ето преценката, която Пэнчо Славейковъ дава за първия преводъ на Библията на български: „Преводътъ на Библията туря край на езиковата безредица,

*) Взематъ се мѣрки за събиране потрѣбнитѣ срѣдства за подновяване издаването на това списание.

на боричкането на разни наречия за първенство и установява литературенъ езикъ. Следъ появяване Библията на бѣлъ свѣтъ (1871 г.) заглѣхватъ вече разпритѣ между разнитѣ български говори, и източно-българскитѣ говоръ става общъ единъ на всички ратници на мисълта и националното съзнание... Въ Библията, чиято литературна физиономия е далъ Славейковъ, неговитѣ омили за литературенъ езикъ се явяватъ най-ярко реализирани“ *)

Освенъ гореспоменатитѣ книги презъ последнитѣ петдесетъ години Методистската мисия е издала и прѣснала на всѣкъде изъ Северна България и много брошури съ религиозно-нравствено съдържание. Още въ 1861 или 1862 г. Д-ръ Лонгъ преведе отъ английски и издаде въ Цариградъ, поучителната книжка: „Разговоръ между двама приятели“**) и друга трогателна повесть преведена отъ английски и озаглавена „Номберската дѣщеря“***).

III.

Предвидъ на печалния фактъ, че между народнитѣ маси е владѣло и още владѣе голѣмо невежество по отношение основнитѣ християнски учения и по християнския животъ изобщо, а между немалка частъ отъ нашата интелигенция се проявява още ледена индиферентностъ и дори и безвѣрна, то и главната работа на методистската мисия въ Северна България е била *евангелизаторска* — проповѣждане евангелието, като се чете въ всички православни църкви, на народнитѣ маси за тѣхното духовно събуждане, да могатъ съ Божията помощъ да се решатъ да заживѣятъ по-добъръ, по-благочестивъ животъ.

*) Вижъ „П. Р. Славейковъ“. Избрани съчинения, кн. първа, Стихотворения, стр. XXV и XXVI.

*) Цариградъ. Предполагамъ, че не е била печатана по-рано отъ 1861 или 1862 г. стр. 24.

**) Цариградъ, стр. 132, 1864 г.